

Suomaiseman kulttuurisuus ja yhteiskunnallisuus

Suoseuran 60-vuotisjuhlaseminaari

FT Minna Tanskanen

Surma hiihti suota myöten,
Tauti talvitietä myöten.
Noin puhuvi suuri surma,
Aika tauti arvelevi
Talon aittojen takana,
Mäen alla männikössä:
"Kenenpä tapan talosta,
Tapanko talosta minnän?"

...

" Tappoipa talosta minnän,
Pojan naisen pois panetti.
Mies se naipi uuen naisen,
Etsivi emännän toisen,
Saapi naisen naimisella,
Etsimällähän emännän;
Saa ei lapselle emoa,
Huonoiselle hoitajoa,
Nännin suuhun survojoa,
Rinnan suuhun rientäjeä;
Lapset jäivät itkemähän,
Pienoiset pisartamahan.

"Suomi tulisi silloin kaksi kertaa, ehkä enemmänkin kuin kaksi kertaa niin hedelmälliseksi ja hyödylliseksi maaksi kuin nykyisin ja niin ollen kykenisi elättämään monta kertaa niin suuren määrän asukkaita kuin nyt."

Esaias Wegelius

"Maamme soissa ja rämeissä on aarteita kätkettyinä, jotka, jos ne inhimillisen työn ja toimeliaisuuden kautta saadaan kasvamaan, ovat ikuisia pääomia lisäämään kansallisvarallisuuttamme."

G. A. Ståhle

"...ja pellon povella makasi harmaa halla kuin tukehuttava painaja nuoren immen kukoistavalla povella... "Uskonpa hallan käyvän tervehtimässä meitä ehkä jokaisena kesänä, niinkauan kuin Sompiosuo tuolla alhaalla on sammakkojen ja karpaloin kotona. Niinpä kaiketi. Sentähden, jos mielimme tästälähin säilytellä peltomme hallalta, kuivatkaamme suo, johtakaamme vesi ja kosteus sen pohjasta pois, raivaten ja kaivellen siihen ojia. Ja siinäpä taasen lyömme kaksi yhdellä iskulla: yht'aikaa poistamme pelloistamme hallan ja teemme itsellemme uutta niittua." "

”Saarijärven salomailla asui
maamies Paavo hallanarkaa tilaa,
hoiti siellä uurain käsin maitaan,
mutta Herralta hän vartoi kasvun.
Vaimon, lasten kanssa hoiti tilaa,
otsa hiessä syöden niukkaa leipää,
kaivoi ojaa, kynti, kylvi maitaan.
Kevät tuli, pellon nietos sulii,
puolet oraista sen myötä valui;
kesä tuli, puhkes raekuuro,
kaatoi puolet tähkämäistä lakoon,
syksy tuli, halla riisti loput.”

...

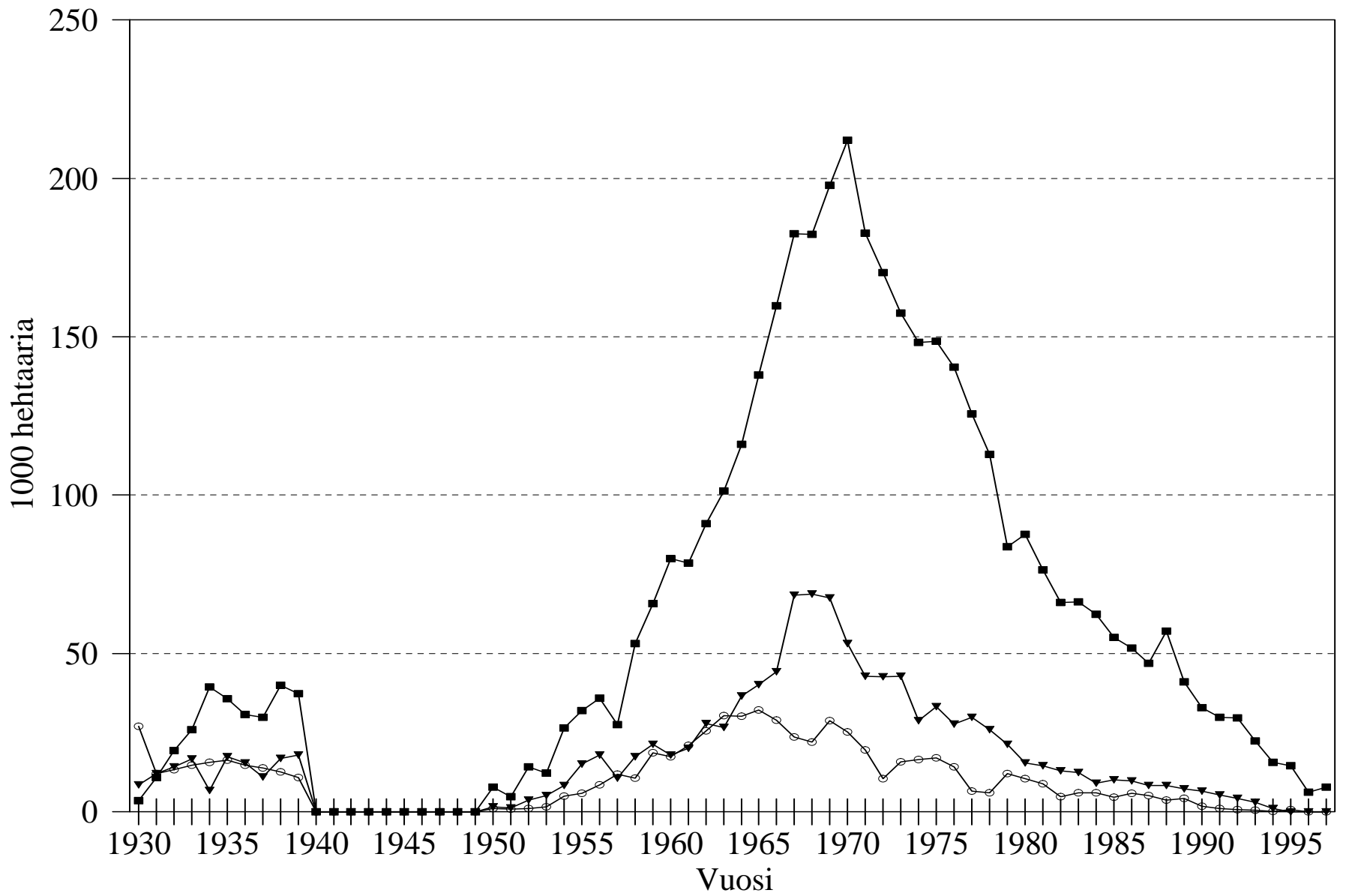
”Joutuisaan yritimme astella näitten korpien läpi, joissa lettorantainen lampi siellä täällä pikemmin lisäsi kuin lievensi kolkkoa tunnelmaa, joissa sääsket ja mäkärät suunnattomina pilvinä kiehuivat ympärillämme ja hyväkseen käyttivät pienintäkin seisausta kerrassaan tukehuttaakseen kulkijan. Niitä lensi sieraimiin, tuli puhuessa suuhun, sekaantui eväitä haukattaissa ruokaan, jäipä kellon kuorienkin väliin, kun sitä vedin. Niitä vastaan ei auttanut mikään, ei tupakka, ei laventeliöljy, ei pikiöljy, eikä tulikaan. Ei muuta kuin juoksujalkaa matkaan, kun oli saatu suupala haukatuksi pahimman nälän häätämiseksi.”

Ote teoksesta I. K. Inha: *Suomen maisemia*. Porvoo: WSOY, 1909

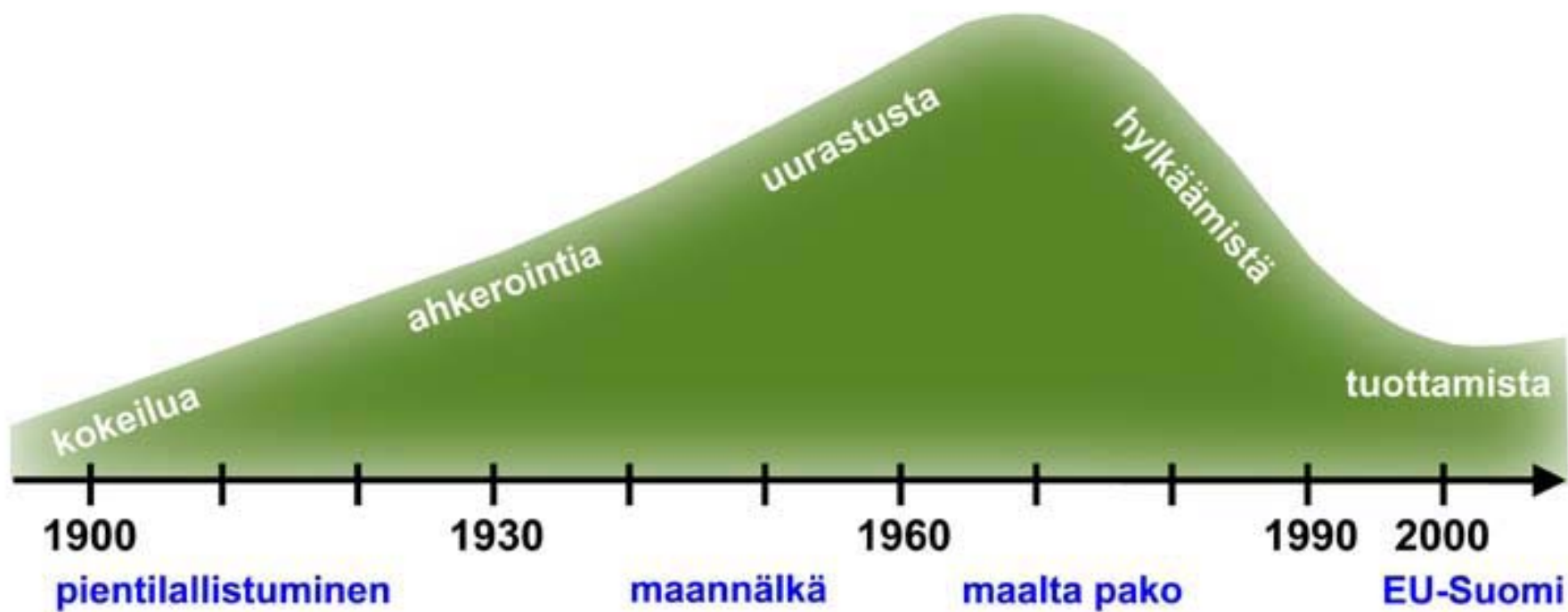

▼ Valtio ○ Yhtiöt ■ Yksityiset

Suo - luonnon jykevä vastus, jota vastaan suomalainen on voinut kautta aikain mitata ja arvottaa itseään.

